

РЕШЕНИЕ

№ 3324

гр. София, 16.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 46 състав,
в публично заседание на 05.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Желева

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **9826** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на Ц. М. М., ЕГН: [ЕГН], чрез адв. С. К. и адв. К. К., със адрес: [населено място], [улица], ет.1, срещу Решение № 1040-27-949 от 16.09.2021 г., издадено от директора на ТП на НОИ – С. – град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-909-5 от 23.08.2021 г. на длъжностното лице по осигуряването за безработица, с което на основание чл.54ж, ал.1 и във връзка с чл.54а, ал.1 от КСО е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица.

В жалбата са наведени доводи за неправилност и незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че не става ясно на какво основание е постановен отказ за изплащане на парично обезщетение за безработица, както и че не може да се разбере точно въз основа на какво е отказано получаването на обезщетението. Иска се отмяна на обжалваното решение и на процесното разпореждане.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. К., като поддържа жалбата и изложените в нея съображения.

Ответникът директорът на ТП на НОИ – С. – град чрез процесуалния си представител юрк. А. оспорва жалбата като неоснователна и излага аргументи по същество на спора както в съдебно заседание, така и в писмени бележки, депозирани в съда на 07.04.2022 г. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител за участие в съдебното

производство и не ангажира становище по спора.

Административен съд – София – град, III отделение, 46-ти състав след преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност намира за установено следното от фактическа страна:

На 14.01.2021г. Ц. М. е подала чрез директора на Дирекция „Бюро по труда“ В., Заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а КСО. В заявлението е посочено, че е упражнявала трудова дейност във Великобритания за периода от 01.06.2018г. до 02.01.2021г.

С уведомително писмо изх. № У-214-00-909-1 от Ц. М. е изискано да представи заявление за удостоверяване на осигурителни периоди от друга държава-членка на ЕС със С. U002, декларация относно определяне на пребиваване във вр. с прилагане на чл.65 (2) от Регламент (ЕО) № 883/2004 и Анкета СА 3916.

С разпореждане № 214-00-909-1 от 19.02.2021г. на основание чл.54г, ал.4 от КСО е спряно производството по отпускане на ПОБ.

От направена справка за приети, върнати и липсващи документи вх.№ 214-00-909-2 на 22.02.2021г. жалбоподателката е представила изисканите с уведомителното писмо документи.

С разпореждане № 214-00-909-2 от 22.02.2021г. на основание чл.55 от АПК е възобновено производството по заявлението за отпускане на ПОБ.

Предвид декларираната информация от Ц. М. в подадената „Декларация относно определяне на пребиваване във връзка с прилагане на член 65 (2) от Регламент (ЕО) № 883/2004*, до КИ на Великобритания е изпратен и С. Н005 /Искане на информация за пребиваване/, за определяне на пребиваването.

На 07.03.2021г., чрез ЕЕССИ, от КИ на Великобритания е получен С. Н006 /Отговор на искането за информация за пребиваване/, в който за Ц. М. е удостоверено, че Великобритания е държава на престой по време на дейността.

В получения на 05.08.2021г. С. U017, чрез ЕЕССИ, от КИ на Великобритания са удостоверени период на неосигурена заетост от 01.06.2018г. до 05.04.2019г. вкл. и период на осигурена заетост от 06.06.2019г. до 02.01.2021г. вкл.

На основание чл.55 от АПК, с разпореждане № 214-00-909-4 от 18.08.2021г. е възобновено производството по заявление за отпускане на ПОБ, с мотиви: „Получени С. U017 и U004, издадени от КИ на Великобритания на 05.08.2021г. с удостоверени периоди на осигурена и неосигурена заетост, доход от заетост и основание за прекратяване на заетостта“.

С разпореждане № 214 – 00 – 909 – 5 от 23.08.2021г. е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО на Ц. М. М.. Мотивите за това са, че последният осигурителен период (от 06.06.2019г. до 02.01.2021г. вкл.) на жалбоподателката във Великобритания, е започнал преди и е завършил след 31.12.2020г., и с прекъсване на трансграничната ситуация, същият не попада в хипотезата на чл.30 от Споразумението, съот. на Регламент (ЕО) № 883/2004г., а за него вече е приложима разпоредбата на чл.32 от Споразумението. Като мотив е изложено още, че Ц. М. М. няма последващ осигурителен период, не е упражнявала трудова дейност в Република България, въз основа на прекратяването на която да се преценява право на обезщетение за безработица, вследствие на което няма и български осигурителни периоди, които да бъдат сумирани с британски периоди за придобиване на право на обезщетение.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 118, ал. 1 от КСО, от лице, имащо правен интерес от оспорване, и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съобразно задължението на съда по чл.168, ал.1 от АПК настоящият състав следва да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл.146 от АПК.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган по чл.117, ал.1 от КСО – директорът на ТП на НОИ-С. град. Потвърденото с решението на Директора на ТП на НОИ С.-град разпореждане също е издадени от компетентен орган в съответствие с чл.114, ал.3 от КСО – „ръководител на осигуряването за безработица“.

Оспореното решение, както и потвърдените с него разпореждания отговарят на изискванията на чл.117, ал.5 от КСО, във връзка с чл.59, ал.2 от АПК, посочени са фактически и правни основания за издаването им. Същите са издадени при спазване на законоустановената форма.

В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Административният орган е изпълнил задълженията си по чл. 35 и чл. 36 от АПК, като е събрал всички относими доказателства.

Между страните по делото не се спори, че Ц. М. М. има непрекъснат осигурителен период във Великобритания за времето от 06.06.2019 г. до 02.01.2021 г., включително. Жалбоподателката се регистрира в дирекция „Бюро по труда „В.“ на 14.01.2021 г., като е заявила отпускане на ПОБ и е посочила, че е упражнявала трудова дейност във Великобритания за периода от 01.06.2018г. до 02.01.2021г. На 22.02.2021г. Ц. М. е представила изисканите с уведомителното писмо документи, като в заявлението е посочила, че е необходимо да бъде удостоверен осигурителен период от Великобритания от 01.06.2018г. до 02.01.2021г. На 05.08.2021г. в получения С. U017 са удостоверени период на неосигурена заетост от 01.06.2018г. до 05.04.2019г. вкл. и период на осигурена заетост от 06.06.2019г. до 02.01.2021г. вкл.

Въз основа на тези данни е извършена преценка на правото на ПОБ от длъжностното лице по осигуряването за безработица в ТП на НОИ - С.-град, като е прието, че заявителят на ПОБ попада в обхвата на чл.32 от Споразумението за оттегляне на О. кралство и С. И. от Европейския съюз, който предоставя правна възможност за сумиране на осигурителни периоди.

Ц. М. М. се позовава на Споразумението за оттегляне и сочи, че същото предвижда Регламент (ЕО) № 883/2004 г. за координация на системите за национална сигурност и Регламент (ЕО) № 987/2009 г., установяващ процедура за неговото прилагане, да продължат да се прилагат за гражданите на ЕС и за тези на О. кралство, „ако те попадат в персоналният му обхват“. Жалбоподателката приема, че именно в чл.30 от Споразумението за оттегляне изрично е предвидена защита на правата ѝ за целите на „използването и сумирането на периоди на осигуряване“, като целта е да бъдат обхванати най-широк кръг лица, вкл. и непопадащите в чл. 30 от Споразумението. Твърди, че независимо от завръщането ѝ в България, тя продължава да бъде гражданин на Съюза, спрямо който се е прилагало законодателството на О. кралство в края на преходния период. Сочил, че след 31.12.2020 г. (изтичане на преходния период), се прилага Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и европейската общност за атомна енергия, от една страна, и О.

кралство Великобритания и северна Ирландия, от друга страна, както и разпоредбите на Регламент (ЕО) №883/2004 г. и Регламент (ЕО) № 987/2009 г., които също предвиждат „сумиране на периоди“, вкл. и досежно правото на ПОБ.

Разпоредбите на ЕС определят общите правила и принципи, които трябва да бъдат спазвани от всички национални органи, институции за социална сигурност и от съда, при прилагането на националните закони, като спрямо процесния случай тези общи правила и принципи се съдържат в Споразумението за оттегляне на О. кралство и С. Ирландия от Европейския съюз във връзка с Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29.04.2004 г. за координация на системите за социална сигурност, в сила от 01.05.2010 г., както и в Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16.09.2009 г. за установяване на процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 г.

Разпоредбите на Споразумението за оттегляне уреждат пълно или частично прилагане на Регламент (ЕО) №883/2004 г. на Европейския парламент и на Съвета за координация на системите за национална сигурност и Регламент (ЕО) № 987/2009 г. на Европейския парламент и на Съвета за установяване на процедура за неговото прилагане в зависимост от това в коя разпоредба от Споразумението за оттегляне попадат заинтересованите лица.

Разпоредбата на чл.30 от Споразумението за оттегляне определя спрямо кои лица са приложими правилата за координация на системите за социална сигурност в цялост като видно от разпоредбата същата касае лица с периоди на осигуряване до края на преходния период - 31.12.2020 г.

Съгласно чл.30, ал.2 от Споразумението за оттегляне, посочените лица попадат в персоналният обхват на чл.30, ал.1 от Споразумението дотогава, докато продължават да се намират без прекъсване в една от описаните ситуации, обхващащи едновременно държава - членка и О. кралство. Разпоредбата на чл.30, ал.3 от същото споразумение изрично предвижда, че в персоналният обхват по ал.1 попадат и лицата от разпоредбата на чл.10 от Споразумението, които най-общо са граждани на Съюза и граждани на О. кралство, които са упражнили правото си на пребиваване в О. кралство преди края на преходния период и продължават да пребивават там след това. Разпоредбата на чл.32 от Споразумението за оттегляне определя специални случаи, които се отнасят за лицата, които не попадат или вече не попадат в чл.30, като за същите се прилага само принципът на сумиране на периоди на осигуряване, заетост, самостоятелна заетост или пребиваване за придобиване на права и задължения, произтичащи от такива периоди Тази норма регламентира частичното прилагане на Регламент (ЕО) №883/2004 г. - само за целите на сумирането, което се извършва по правилата на регламента. Нормата на чл.32 от Споразумението определя за кои лица регламентът се прилага частично - само досежно сумирането на завършени осигурителни периоди преди или след 31.12.2020 г. по законодателството на О. кралство, респ. по това на държава - членка. Обхванатите лица са граждани на Съюза и граждани на О. кралство, за които преди края на преходния период се е прилагало законодателството на О. кралство, съответно на държава-членка. Това са група лица, които са придобили осигурителни периоди само преди 31.12.2020г. или преди и след 31.12.2020 г. За тези лица при преценката на правото се прилага националното законодателство, като за придобиване на съответното право се сумират българските и британските периоди.

При прилагане на Споразумението за оттегляне, касаещо преходния период - до

31.12.2020 г. са възможни различни хипотези спрямо които е необходимо да се извърши съответната преценка досежно персоналният обхват, определен с цитираните разпоредби.

Ако последният период е британски, започнал и завършил преди 31.12.2020 г., съответно прекратяването на осигуряването във Великобритания е преди 31.12.2020 г., след което лицето няма български стаж, преценката на правото на ПОБ следва да е по правилата на Регламент (ЕО) №883/2004 г. и Регламент (ЕО) № 987/2009 г., ако се установи, че България е държава по пребиваване.

Ако последният период е български, започнал и завършил преди 31.12.2020г. и лицето има предходни британски периоди, вкл., прекратяването на осигуряването във Великобритания е преди 31.12.2020г., преценката на правото на ПОБ е по правилата на Регламент (ЕО) №883/2004 г. и Регламент (ЕО) № 987/2009 г. Ако последният период е британски, започнал преди и завършил след 31.12.2020 г., прекратяването на осигуряването във Великобритания е след 31.12.2020 г. и лицето няма български стаж, се постановява отказ за отпускане на ПОБ, тъй това лице е вече извън персоналният обхват на чл. 30, ал. 1 от Споразумението за оттегляне, и не отговаря на условията за отпускане на ПОБ по българското законодателство. В тази хипотеза чл. 65 от Регламент (ЕО) №883/2004 г. не е приложим поради прекъсване на трансграничната ситуация със завръщането на лицето в България.

Ако последният период е български, започнал и завършил след 31.12.2020г., и има предходен британски период, започнал преди и завършил след 31.12.2020г. (прекратяването на осигуряването във Великобритания е след 31.12.2020г.) - прилага се само Кодекса за социално осигуряване, като само за придобиване на правото и определяне на продължителността на изплащане на ПОБ се отчитат британските осигурителни периоди, придобити преди 31.12.2020г.

Споразумението за търговия и сътрудничество е приложимо спрямо лица, които не са обхванати от Споразумението за оттегляне. По отношение на българските граждани, това са лицата, които са придобили или ще придобият британски осигурителни периоди само след 31.12.2020г. Съгласно чл.56, пар. 1 от Протокола за координация на системите за социална сигурност е регламентирано сумиране на осигурителни периоди от институцията на държавата, съгласно чието законодателство последно са придобити осигурителни периоди.

Споразумението за търговия и сътрудничество, което се прилага от 01.01.2021 г. не е приложимо в случая, тъй като Ц. М. М. има осигурена заетост във Великобритания от 2019г., вкл. и през преходния период до 31.12.2020г., поради което преценка следва да се извърши по установените в Споразумението за оттегляне правила, вкл. и персоналният обхват на чл. 30, ал. 1 и чл. 32.

Със завръщането си в България Ц. М. М. е прекъснала трансграничната ситуация, в която се е намирала в края на преходния период - 31.12.2020г. Последният осигурителен период на Ц. М. М. е завършен по законодателството на Великобритания, предвид което компетентна е институцията на О. кралство, която следва да извърши преценката на правото на ПОБ, като при необходимост сумира придобитите периоди от лицето преди последната заетост, по законодателствата на другите държави-членки. В този смисъл, за да запази статута си на лице по чл.30. ал.1 от Споразумението Ц. М. М. е следвало да упражни правото си на ПОБ във Великобритания преди прекъсването на трансграничната ситуация, а обезщетението да бъде прехвърлено за плащане в България.

С прекъсването на трансграничната ситуация след 31.12.2020г. преценката на ПОБ се извършва по правилата на българското законодателство, т.е. последният период осигурена заетост следва да е придобит по условията на КСО, респ. последното прекратяване да е по правоотношение, регламентирано по българското законодателство, за да се пристъпи към сумиране на осигурителни периоди от Великобритания.

При определяне на приложимото законодателство по отношение на ПОБ следва да се прилага общият принцип - *lex loci laboris*, т.е. всяко лице, което осъществява доходносна дейност като заето лице или като самостоятелно заето лице в дадена държава-членка, се подчинява на законодателството на държавата, в която действително осъществява икономическата дейност. Именно с тази си дейност лицето е допринесло за икономиката на съответната държава като е заплащало, респ. са му били удържани съответните данъци и осигуровки по законодателството на Великобритания. Именно в тази връзка е установен и принципа, че при ПОБ на лицата от обхвата на чл. 32 от Споразумението за оттегляне може обезщетението, отпуснато от Великобритания да бъде изнесено в друга държава-членка, но не се прилага прехвърляне на парично обезщетение от държава-членка във Великобритания. В случай на отпуснато ПОБ от българската компетентна институция по Регламент (ЕО) №883/2004 г. по данни за осигурителен стаж и доход само от осигурителни периоди и по последна заетост във Великобритания не е предвиден механизъм, по който изплатеното от фонд „Безработица“ на ДОО в България обезщетение да бъде възстановено от страна на Великобритания като държава, в чиито бюджет са били внесени осигурителните вноски и която вече не е член на ЕС.

От изложеното може да бъде обоснован извод, че оспорваният административен акт е законосъобразно постановен, при спазване на административно производствените правила и в съответствие с действащите материално правни разпоредби. Същият е издаден от компетентен орган по чл. 117 от КСО, отговаря на изискванията на чл. 59 от АПК за форма и съдържание, спазени са разпоредбите на Споразумението за оттегляне на О. кралство и С. И. от Европейския съюз.

Съобразно изложеното, жалбата се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена, а оспореният акт потвърден като правилен и законосъобразен.

С оглед изхода на спора, съдът намира за основателна претенцията на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, като с оглед правната и фактическа сложност на делото намира, че жалбоподателят следва на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК вр. чл. 37 от ЗПП вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение в размер на 100лв.

По изложените съображения и на основание чл. 118, ал. 3 КСО във връзка с чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София град, III отделение, 46 - и състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ц. М. М., ЕГН: [ЕГН], срещу Решение № 1040-27-949 от 16.09.2021 г., издадено от директора на ТП на НОИ – С. – град, с което е оставена без уважение жалбата й срещу Разпореждане № 214-00-909-5 от 23.08.2021 г. на длъжностното лице по осигуряването за безработица

ОСЪЖДА Ц. М. М., ЕГН: [ЕГН] да заплати на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С. град юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 (сто) лева. Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 119 от КСО.

Съдия:

